

‘Een man die voor iedereen kan schrijven’

• Gedichten van Victor Vroomkoning (links) door Chrétien Breukers gebundeld in *Vrije Val*. foto Flip Franssen

door Bianca Govers

Als ‘snotneus’ liet hij zijn gedichten lezen aan de Nijmeegse dichter Victor Vroomkoning, pseudoniem van Walter van de Laar. Nu, dertig jaar later, zijn de rollen omgedraaid. Chrétien Breukers stelde uit het werk van Vroomkoning *Vrije Val* samen. „Een bundel die bewijst dat hij niet hoeft onder te doen voor de groten van zijn generatie.”

Studenten

Voor het begin van de vriendschap moeten we terug naar 1985. Breukers studeerde aan de Katholieke Universiteit Nijmegen. Tijdens de studie vroeg hij of Vroomkoning zijn eerste verzen wilde bekijken. „Als studenten onder elkaar vind je iets al snel goed. Victor niet, hij was kritisch op mijn gedichten. Hij behandelde mij, de aspirant-dichter, zoals hij collega’s behandelde. Het ging hem echt om de tekst, en niet om degene die het had geschreven.” In de jaren daarna hielden de twee schrijvers contact. Het was Breukers die vond dat Vroomkoning zijn beste werk nog eens moest uitgeven. En hij wilde *the best of* dan wel samenstellen. Dat was het begin van *Vrije Val*.

Val

Uit de meer dan achthonderd gedichten die de Nijmeegse dichter ooit schreef, selecteerde Breukers er ruim tachtig. Een deel is al eens gepubliceerd, ook zitten er nieuwe werken bij. „Ik merk dat ik juist niet voor de anekdotische

Nacht

Laat mij vannacht niet naar mijzelf gaan
liefste, doe me dat niet aan, het licht
is weg, de kans is groot dat ik verdwaal
te midden van de woestenij van je gericht.

Ik ben wellicht een lijfeigene van niets
maar liever die dan als een overspelige
te worden heengezonden om nadien
weer te vergaan in het luchtledige.

Duld me in de plooiën van je slaap,
ik ducht geen afstand als je wenst
dat we elkaar niet naken

maar wek me morgenochtend met de mond
waarmee je me omzichtig ging verkennen
tot je al mijn lippen had gevonden.

gedichten van Victor ben gegaan. Maar voor zijn losgezongen werk”, vertelt Breukers. Wat hem opviel aan de gedichten was dat ze bijna altijd een vrije val maken, richting het bekende (vandaar de naam van de bundel, red.). En uit dat bekende vreest hij te worden geweerd. „Victor gaat vaak terug naar zijn jeugd, naar zijn verloren geliefden en naar het land van zijn droom. Daar is hij thuis, en toch is hij nooit helemaal zeker of hij er wel thuis hoort.”

Vrouw

Bij de totstandkoming van *Vrije Val* was Vroomkoning nauw betrokken. „Er ontbreken wel een aantal verzen, die ikzelf zou hebben geselecteerd. Maar het is natuurlijk de keuze van Breukers.”

Over één gedicht waren ze het roerend eens: *Nacht* moest er in. Dat gedicht schreef Vroomkoning vanuit een vrouwelijke ‘ik’, wat hij in een groot aantal gedichten onder het heteroniem Stella Napels al had laten zien in de bundel ‘Lippendienst’. „Het lijkt altijd al te hebben bestaan en is toch elke keer nieuw. Je kunt het zo vaak lezen als je wilt, het wordt nooit sleets of vervelend. Je ‘hebt’ het en je hebt het nooit uit. Het is geschreven vanuit een vrouw, door een man die voor iedereen kan schrijven.”

De bundel *Vrije Val* wordt vanavond gepresenteerd bij boekhandel Dekker v.d Vegt aan de Marikenstraat in Nijmegen. De presentatie begint om 19.30 uur.

PASPOORT

- Naam: Victor Vroomkoning
- Geboren: 1938
- Woonplaats: Nijmegen
- Werk: Afgezien van het in 1969 opgevoerde, maar niet uitgegeven toneelstuk *Manja, een Bijbels spel*, het verhaal *Circuit des souvenirs* en enkele artikelen, heeft Vroomkoning

- vrijwel alleen poëzie gepubliceerd. In 1983 verscheen zijn debuutbundel *De einders tegemoet*. In de jaren daarna volgden nog vele bundels. Onder het heteroniem Stella Napels verscheen zijn erotische bundel *Lippendienst*.
- Van 2006 tot 2008 was Vroomkoning

- stadsdichter van Nijmegen.
- Onderscheidingen: Voor zijn werk heeft Vroomkoning meerdere onderscheidingen ontvangen. Daaronder de Karel de Grote-prijs, de Zilveren Kei, de Literaire Prijs Harelbeke, de Poëzieprijs Haarlem en de Pablo Neruda-prijs.

PASPOORT

- Naam: Chrétien Breukers
- Geboren: 1965
- Woonplaats: Utrecht
- Werk: Breukers was tien jaar lang hoofdredacteur van poëzieweblog *De Contrabas*. Recent verschenen van hem de prozaboeken *Een zoon van Limburg* en *Lot*, en de leesmemoires *Boeken die ik twaalf jaar niet heb gezien*. Zijn meest recente dichtbundel is *Archeologie voor beginners*. Momenteel is hij bezig met *Merwedekade* en *En in de nacht een riem*.

Goed geluid, breder publiek voor nieuw Roosje

door Stephen Friedrichs

NIJMEGEN. Poptempel Doornroosje vervulde precies één jaar geleden haar knusse, kleine onderkomen aan de Groenewoudseweg voor een nieuw, imposant pand in hartje Nijmegen. Hoe vergaat het Roosje sindsdien? Tijd voor een tussenbals.

De bezoeker

Anne Waninge (28 jaar): „Ja, een beetje sceptisch was ik in eerste instantie wel. Zo’n nieuw gebouw, dat kan toch nooit de sfeer van het oude pand evenaren? Hebben ze ook niet geprobeerd, dat is een verstandige keuze geweest. Daardoor ben ik niet gaan vergelijken. Eigenlijk is de overgang voor mij heel soepel gegaan. Ik kwam en kom nog steeds gemiddeld één keer in de maand in Doornroosje. De akoestiek is nu veel beter, de ruimtes zijn mooi. Neemt niet weg dat het oude Roosje ook echt

• Het nieuwe Doornroosje, 1 jaar oud. archiefphoto Studio Schulte/Schultz

z’n charme had. Tikkeltje verpauperd, maar uniek in Nederland.”

De artiest

Keljet (danceduo, bestaande uit

Teun Pranger en Koen Mestrum): „Wij kennen Doornroosje door en door. Als artiest en als bezoeker. Het oude Roosje had een geweldige sfeer, vooral op dance-avonden.

Het geluid was er niet altijd best, dat is nu dik in orde. Het nieuwe pand trekt ook een veel breder publiek. Al die graffiti op het oude gebouw schrok mensen misschien toch wat af. De nieuwe zalen zijn geweldig; zodra je daar uitstapt, is het allemaal wat kaal en klinisch. Als je even naar het rokershok gaat, ben je direct uit de feeststemming. Dat is jammer, dat kan nog wel wat sfeervoller. Maar het zijn details. In Doornroosje optreden blijft voor ons als Nijmegenaren bijzonder. Het zijn thuiswedstrijden.”

De uitbater

Toine Tax (directeur): „We zijn het nieuwe pand nog steeds aan het ontdekken. In augustus zijn we drie weken dicht geweest, voor wat kleine aanpassingen. Meer damestoiletten, een grotere rookruimte. In het café is er een nieuwe bar bijgekomen. De horeca begon wat stroef, daar hebben

we wat aanpassingen in moeten doen. Maar de tevredenheid overheerst. We gaan onze doelstellingen, ook naar de gemeente toe, ruimschoots halen. We rekenden dit jaar op 117.000 bezoekers, dat aantal overtreffen we zeker. En er zit wat mij betreft nog rek in. Overigens is elke avond uitverkopen niet het belangrijkste. We programmeren zo breed mogelijk, ook voor een kleiner publiek. Het hoeft niet altijd bomvol te zijn. Misschien lopen we soms een beetje voor de meute uit, maar dat hoort erbij. De grote zaal biedt ruimte voor 1.100 bezoekers. In het oude Roosje konden er niet meer dan 450 in. We begeven ons daardoor op een nieuwe markt, die moeten we veroveren en dat kost tijd. Waar ik met trots op terugkijk? Een van de eerste optredens in het nieuwe pand was van de Britse band *Kaiser Chiefs*. Zij pakten de grote zaal helemaal in. Toen wist ik dat het goed zat.”